

APRENTATGE COOPERATIU

Preguntes freqüents sobre l'aprenentatge cooperatiu

1. Què és l'Aprenentatge Cooperatiu?

És estructurar la classe de manera que el professor no sigui l'únic que ensenya, sinó que els alumnes, en petits grups de treball cooperatiu, siguin **capaços d'ensenyar-se mútuament, de cooperar i ajudar-se a l'hora d'aprendre.**

És a dir, suposa introduir d'una forma habitual, com a element fonamental d'aquesta estructura, **la interacció** alumne-alumne i el treball en equip, **a més de la interacció professorat-alumnat i el treball individual.**

2. Quina és la diferència amb el Treball en equip que hem fet sempre?

El que s'entén habitualment com a treball en equip era l'agrupació d'alumnes per a fer una mateixa tasca. D'alguna manera, cadascú treballava individualment en una part i després s'aplegava tota la feina, constituint un sol treball.

El treball cooperatiu és diferent. **Tots aprenen amb els seus companys i dels seus companys.** Tots tenen una part molt activa en l'aprenentatge dels altres i tots se'n beneficien. El treball cooperatiu i o interactiu és diferent. El que es vol crear són aules inclusives en les que no es rebutja a ningú per motius socials, culturals, de capacitat. **Tots aprenen amb els seus companys i dels seus companys. Tots tenen una part molt activa en l'aprenentatge dels altres i tots se'n beneficien.**

3. Quines són les seves avantatges?

- Molta més **cohesió entre els alumnes**, que treballen conjuntament cap a un mateix objectiu.
- Es fomenten **molts valors**: ajuda mútua, solidaritat, responsabilitat, autonomia, respecte, valors socials, etc.
- Es millora la **participació** dels alumnes,. No només participen activament els més capaços sinó que **tots hi cooperen a l'aprenentatge.**
- S'**evita l'individualisme** o competitivitat amb els altres que, de vegades, pot ser perjudicial per a alguns.
- S'afavoreix l'**acceptació de les diferències** dels altres.
- Facilita la participació activa de l'alumne en el procés d'aprenentatge millorant el seu rendiment acadèmic.
- Propicia les **condicions emocionals** imprescindibles per poder aprendre (confiança, amistat...).

4. Però...els alumnes no perden el temps o aprenen menys?

L'aprenentatge cooperatiu no és només un mètode sinó un **contingut curricular** pròpiament dit.

Els alumnes han d'aprendre a treballar cooperativament.

Quan aprenen a fer-ho bé, s'adonen de les possibilitats que té i es millora en el desenvolupament de les intel·ligències múltiples.

5. De debò és un sistema millor? No s'aprén més estudiant individualment?

Saps, per experiència, que **quan has d'explicar un tema** a un company, te l'**acabes sabent més**. Això passa amb l'aprenentatge cooperatiu. A més, moltes vegades, l'explicació d'un company d'equip t'ajuda molt més que la del professor, perquè li pots fer preguntes més concretes que no faries davant tota la classe.

En un principi, l'aparença dels resultats de l'aprenentatge cooperatiu sembla que beneficien molt més als que tenen menys capacitat. No obstant això, els alumnes que tenen més capacitat -a banda dels altres aspectes que hem esmentat anteriorment- **acaben dominat la matèria** molt més.

A banda d'això, l'aprenentatge cooperatiu no és una manera exclusiva per a treballar amb grups heterogenis sinó que, també, es pot i s'ha de treballar constituint grups d'alumnes amb capacitats homogènies.

6. I com funciona?

Els professors fan els **grups de treball**. Normalment no se sol posar per grups d'amics (tot i que pot passar), ja que el que es vol és que es treballi de debò i tothom ajudi tothom, sense pèrdues de temps.

És important que l'**equip** faci pinya, estigui **unit**. Això facilita molt la cohesió del grup i que tu hi treballis més a gust i que ajudis i puguis ser ajudat per tothom.

Després s'ha de treballar d'acord amb unes **estructures** (maneres de fer les activitats) que ha marcat el professor. Per aprendre millor, s'han d'emprar aquestes estructures tal i com ho indica el professor. Si no es fa així, el sistema no funciona bé.

Tots els alumnes han de **treballar per igual**. Per entendre's, no és que un treballi i els altres copien la feina, sinó que és **molt important el treball que fa cadascú**.

El professor posa nota tant del resultat del treball com de com ha funcionat l'equip treballant en cooperatiu. És **important saber treballar en equip**.

7. Què és el Pla de l'Equip?

És una feina bàsica per al bon desenvolupament del treball cooperatiu:

Cada membre de l'equip té un **encàrrec**, que ha d'acomplir perquè tot funcioni millor. Per exemple, encàrrec de secretari del grup, encarregat de material, encarregat de volum de veu, encarregat d'ordre, portaveu, etc.

S'ha d'escriure al començament els **objectius** que té cada equip que no han de ser, necessàriament, relacionats amb els continguts de la matèria. Per exemple, un podria ser administrar els temps que ens donen per fer l'activitat correctament, ajudar-se mútuament, treballar sense cridar, etc.

Abans de començar l'activitat és molt bo saber **com es treballa amb l'activitat amb l'estructura concreta i distribuir les tasques** a fer.

Al final de l'activitat, o bé quan ho indique el professor, s'ha de fer un **portfoli**, és a dir, una mena de diari personal sobre el què s'ha après en l'activitat.

Convé molt tenir **cura de la presentació** de les activitats: bona lletra, mirar l'**ortografia**, etc. Abans de lliurar-la al professor, tots han de repassar-la perquè estigui com millor sigui possible.

8. Quins tipus d'estructures n'hi ha?

N'hi ha moltes. **Depèn de cada activitat**, ens poden emprar unes o d'altres. El que sí és important és que les activitats es facin molt bé seguint tots els passos de cada estructura, perquè si no, no s'aprofita tot el seu potencial. Per posar uns exemples, les més conegudes són 1-2-4, llapis al mig, foli giratori, trencaclosques, parada de tres minuts, lectura compartida, joc de les paraules, etc.

9. I com es treballa en equip cooperatiu?

Ja hem comentat que **ha de treballar tothom** i que tothom és responsable que tots facin la feina que toca. En principi, podríem citar algunes **característiques**: compartir-ho tot, treballar en silenci quan sigui necessari i sense perdre el temps, demanar la paraula abans de parlar i no cridar per tenir la raó, acceptar les decisions de la majoria, ajudar als companys, demanar ajuda quan es necessiti, no rebutjar l'ajuda de cap company, fer el treball que toqui a cada moment, participar en tots els treballs sense esperar a copiar la feina feta, etc.

BOGUEM JUNTS!!

10. De debò que hi sortiré guanyant?

I tant! No només pel que al **nivell acadèmic** –Tal i com ho hem comentat- sinó **a nivell personal**, ja que tots fan l'esforç per treballar-hi conjuntament i això enriqueix moltíssim. Saber cedir, demanar ajuda, ensenyar amb paciència, respectar les opinions dels altres, saber que la feina d'un repercuteix en els altres són aspectes de millora personal que no es perden en tota la vida, si s'agafa bé l'hàbit.

TOT DEPÈN DE TU!!

SI TOTS TOQUESSIM EL MATEIX INSTRUMENT I/O DE LA MATEIXA MANERA, COM SERIA LA MÚSICA???

10. Per què hi ha aquest interès en incorporar-la a les pràctiques pedagògiques?

D'una banda, perquè és una de les millors maneres que hi ha de treball per poder **atendre correctament la diversitat, tant per als alumnes amb menys capacitats com per als alumnes amb altres capacitats**. Es deixa, de manera definitiva, l'atenció específica i apartada d'aquest grups d'alumnes que, amb l'aprenentatge cooperatiu, tenen un rol molt important en el seu aprenentatge i en el dels altres.

De l'altra, sabem que el món del treball d'avui en dia exigeix, cada cop més, el treball en col·laboració i entenem que l'aprenentatge cooperatiu ha de ser subjecte propi dins del currículum que s'ensenya, de la mateixa manera que s'ensenyen altres matèries.

11. Hi ha estudis que confirmen que aquest sistema és bo? S'ha comprovat en termes de resultats?

Hi ha estudis fets sobre els resultats obtinguts i tots, sense excepció, acaben **millorant el seu rendiment acadèmic**. Actualment hi ha arguments de grans pedagogs que parlen dels beneficis que té aquest tipus d'aprenentatge en tots els sentits.

Cal insistir, però que els beneficis del treball cooperatiu no es mesuren només pel que fa als resultats numèrics, sinó a la qualitat d'altres aspectes que, avui en dia, són també essencials: el **treball amb altres persones, les relacions interpersonals, el domini de les habilitats socials**, etc.

12. Llavors, els alumnes faran Aprenentatge Cooperatiu tot el curs?

No. L'aprenentatge cooperatiu no és la finalitat de l'aprenentatge. Entenem que és **una de les metodologies a emprar dins d'un conjunt de metodologies actives** que volem emprar. En aquest sentit, l'ús del portfoli o bé l'autoavaluació, les rúbriques a seguir, les webquest, les intel·ligències múltiples, per posar per cas, són altres metodologies inclusives i que fomenten l'educació integral.

13. Com s'avalua als alumnes?

L'avaluació de l'alumne que ha treballat en aprenentatge cooperatiu té uns quants paràmetres, Pel que fa als continguts de les matèries apreses, l'avaluació sempre és **individual**, tenint en compte els aspectes que s'hagin treballat cooperativament. D'altra banda, ja hem comentat que l'aprenentatge cooperatiu és part substancial del currículum i mereix una avaluació de com s'ha assolit. Uns altres aspectes que es poden avaluar són els treballs realitzats, les activitats així com els procediments que s'ha emprat.

Cal tenir en compte que més important que el resultat –que millora, sens dubte- és el procés que s'ha seguit per aconseguir aquell resultat.

